UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

14 päivänä lokakuuta 2010 *

Asiassa C-345/09,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Centrale Raad van Beroep (Alankomaat) on esittänyt 26.8.2009 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 27.8.2009, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

J. A. van Delft,

J. C. Ramaer,

J. M. van Willigen,

J. F. van der Nat,

C. M. Janssen ja

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

O. Fokkens

vastaan

College voor zorgverzekeringen,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. N. Cunha Rodrigues sekä tuomarit A. Arabadjiev, A. Rosas, U. Lõhmus ja A. Ó Caoimh (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: N. Jääskinen,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.5.2010 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– J. A. van Delft ja J. M. van Willigen, edustajanaan advocaat E. Pijnacker Hordijk,

– C. M. Janssen, edustajinaan advocaat H. Frantzen ja advocaat H. Ebbink,

– O. Fokkens,

– College voor zorgverzekeringen, asiamiehinään M. van Dijen ja R. G. van der Wissel,

– Alankomaiden hallitus, asiamiehinään C. Wissels ja J. Langer,

– Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek ja D. Hadroušek,

– Ranskan hallitus, asiamiehinään G. de Bergues ja A. Czubinski,

– Suomen hallitus, asiamiehenään A. Guimaraes-Purokoski,

– Euroopan komissio, asiamiehinään V. Kreuschitz ja M. van Beek,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.7.2010 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna 18.12.2006 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1992/2006 (EUVL L 392, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1408/71), 28, 28 a ja 33 artiklan sekä liitteessä VI olevan R osan 1 kohdan a ja b alakohdan, sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä 21.3.1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 (EYVL L 74, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 19.3.2007 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 311/2007 (EUVL L 82, s. 6; jäljempänä asetus N:o 574/72) 29 artiklan sekä SEUT 21 ja SEUT 45 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa valittajina ovat J. A. van Delft, J. C. Ramaer, J. M. van Willigen, J. F. van der Nat, C. M. Janssen ja O. Fokkens (jäljempänä yhdessä pääasian valittajat) ja vastapuolena College voor zorgverzekeringen (hoitovakuutusvirasto, jäljempänä CVZ) ja joka koskee Alankomaissa sovellettavan pakollisen lakisääteisen sairausvakuutusjärjestelmän mukaisesti suoritettavia maksuja.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin säännöstö

3 Asetuksen N:o 1408/71 13 artiklassa, joka kuuluu sen II osastoon, jonka otsikkona on ”Sovellettava lainsäädäntö”, säädetään seuraavaa:

”Yleiset säännöt

1. Jollei 14 c tai 14 f artiklasta muuta johdu, henkilöt, joihin tätä asetusta sovelletaan, ovat vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alaisia. Tämä lainsäädäntö määrätään tämän osaston säännösten mukaisesti.

2. Jollei 14–17 artiklasta muuta johdu:

––

f) henkilö, johon jäsenvaltion lainsäädäntöä lakataan soveltamasta ilman, että toisen jäsenvaltion lainsäädäntö tulee sovellettavaksi häneen jonkin tämän kohdan edellä olevassa alakohdassa säädetyn säännön mukaisesti taikka jonkin artikloissa

14–17 säädetyn poikkeuksen tai erityissäännöksen perusteella, kuuluu sen jäsenvaltion lainsäädännön piiriin, jonka alueella hän asuu, yksinomaan tämän lainsäädännön määräysten mukaisesti.”

4 Samaan II osastoon kuuluvassa asetuksen N:o 1408/71 17 a artiklassa, jonka otsikkona on ”Kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan eläkettä saavia henkilöitä koskevat erityissäännökset”, säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltion lainsäädännön mukaan eläkettä tai eläkkeitä kahden tai useamman jäsenvaltion alueella saava henkilö, joka asuu toisen jäsenvaltion alueella, voi pyynnöstään tulla suljetuksi viimeksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön piiristä edellyttäen, että hän ei kuulu tämän lainsäädännön piiriin ammatin harjoittamisen vuoksi.”

5 Asetuksen N:o 1408/71 III osasto sisältää erityissäännöksiä, jotka koskevat eri etuusryhmiä, joihin asetusta sen 4 artiklan 1 kohdan nojalla sovelletaan. Mainitun asetuksen III osaston 1 luku koskee sairaus- ja äitiysetuuksia.

6 Mainittuun 1 lukuun kuuluvaan 5 jaksoon, jonka otsikkona on ”Eläkeläiset ja heidän perheenjäsenensä”, kuuluvassa 28 artiklassa, jonka otsikkona on ”Yhden tai useamman valtion lainsäädännön mukaan maksettavat eläkkeet tapauksissa, joissa ei ole oikeutta etuuksiin asuinmaassa”, säädetään seuraavaa:

”1. Eläkeläinen, jolla on oikeus eläkkeeseen yhden jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tai eläkkeisiin kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ja jolla ei ole oikeuta etuuksiin sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jonka alueella

hän asuu, saa siitä huolimatta sellaiset etuudet itselleen ja perheenjäsenilleen sikäli kuin hänellä olisi, ottaen tarvittaessa huomioon 18 artiklan säännökset ja liitteen VI määräykset, ollut oikeus niihin sen jäsenvaltion tai ainakin yhden eläkkeiden suhteen toimivaltaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jos hän asui sellaisen valtion alueella. Etuudet annetaan seuraavien edellytysten mukaan:

a) luontoisetuudet annetaan 2 kohdassa tarkoitetun laitoksen puolesta asuinvaltion laitoksesta, niin kuin kysymyksessä oleva henkilö olisi eläkeläinen sen valtion lainsäädännön mukaan, jonka alueella hän asuu, ja hänellä olisi oikeus sellaisiin etuuksiin;

––

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa luontoisetuuksien kustannuksista vastaa laitos, joka määrätään seuraavien sääntöjen mukaisesti:

a) jos eläkeläisellä on oikeus mainittuihin etuuksiin yhden ainoan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, kustannuksista vastaa tämän valtion toimivaltainen laitos,

––”

7 Samaan jaksoon sisältyvässä asetuksen N:o 1408/71 28 a artiklassa, jonka otsikkona on ”Yhden tai useamman muun jäsenvaltion kuin asuinvaltion lainsäädännön mukaan maksettavat eläkkeet, kun oikeus etuuksiin on viimeksi mainitussa maassa”, säädetään seuraavaa:

”Niissä tapauksissa, joissa eläkkeensaaja, jolla on oikeus eläkkeeseen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tai eläkkeisiin kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, asuu sellaisen jäsenvaltion alueella, jonka lainsäädännön mukaan oikeus saada luontoisetuuksia ei edellytä vakuuttamista tai työskentelyä, eikä oikeutta eläkkeeseen ole, hänelle tai hänen perheenjäsenilleen annettujen luontoisetuuksien kustannuksista vastaa yhden sellaisen jäsenvaltion laitos, joka on toimivaltainen eläkkeiden osalta ja joka määrätään 28 artiklan 2 kohdassa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti, siihen määrään asti, johon eläkeläisellä ja hänen perheenjäsenillään olisi ollut oikeus tällaisiin etuuksiin sanotun laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaan, jos he asuisivat sen jäsenvaltion alueella, jossa tämä laitos sijaitsee.”

8 Asetuksen N:o 1408/71 33 artiklassa, joka on myös mainitun asetuksen III osaston 1 luvun 5 jaksossa ja jonka otsikkona on ”Eläkeläisten maksamat maksut”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltion laitoksella, joka on vastuussa eläkkeen maksamisesta ja joka soveltaa lainsäädäntöä, jonka mukaan eläkkeitä vähennetään sairauden ja äitiyden vuoksi perittävien maksujen osalta, on oikeus tehdä tällaiset vähennykset laskettuina kyseisen lainsäädännön mukaan tällaisesta laitoksesta maksettavasta eläkkeestä siihen määrään saakka, johon etuuksia koskevat kustannukset ovat 27, 28, 28 a, 29, 31 ja 32 artiklan mukaisesti sanotun jäsenvaltion laitoksen vastuulla.

2. Jos 28 a artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa etuuksien saavuttaminen sairauden ja äitiyden osalta edellyttää maksujen tai vastaavien suoritusten maksamista asumisen perusteella sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jonka alueella kyseinen eläkeläinen asuu, näitä maksuja ei makseta.”

9 Asetuksen N:o 1408/71 36 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion laitoksen erityisesti tämän asetuksen 28, 28 a ja 33 artiklan säännösten nojalla toisen jäsenvaltion laitoksen puolesta antamat luontoisetuudet korvataan täysimääräisesti.

10 Asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan R osan 1 kohdan a–c alakohdassa säädetään seuraavaa:

”1. *Hoitovakuutus*

a) Kun kyse on oikeudesta luontoisetuuksiin Alankomaiden lainsäädännön mukaan, tarkoitetaan pantaessa tämän asetuksen III osaston 1 ja 4 luvun säännöksiä täytäntöön luontoisetuuksiin oikeutetuilla henkilöillä

i) henkilöitä, joilla on Zorgverzekeringswet-lain (hoitovakuutuslain) 2 artiklan mukaisesti velvollisuus ottaa vakuutus hoitovakuutuslaitoksesta

ja

ii) sikäli kuin nämä eivät kuulu i alakohdan piiriin, henkilöitä, jotka asuvat toisessa jäsenvaltiossa ja joilla on asetuksen mukaisesti oikeus terveydenhoitoon asuinvaltioissaan Alankomaiden vastatessa kustannuksista.

b) Edellä a alakohdan i alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden on Zorgverzekeringswet-lain (hoitovakuutuslain) säännösten mukaisesti otettava vakuutus hoitovakuutuslaitoksesta, ja a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden on rekisteröidyttävä College voor zorgverzekeringen -vakuutusvirastossa.

c) Edellä a alakohdassa tarkoitettuihin henkilöihin ja heidän perheenjäseniinsä sovelletaan Zorgverzekeringswet-lain (hoitovakuutuslain) ja Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten-lain (erityissairaanhoitokuluja koskevan yleisen lain) säännöksiä, jotka koskevat velvollisuutta suorittaa maksuja. Perheenjäsenten kohdalla maksut peritään siltä, johon oikeus terveydenhoitoon perustuu."

11 Asetuksen N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen N:o 574/72 29 artiklassa, jonka otsikkona on "Luontoisetuudet eläkeläisille ja heidän perheenjäsenilleen, jotka eivät asu siinä jäsenvaltiossa, jonka lainsäädännön mukaan he saavat eläkettä ja heillä on oikeus etuuksiin", säädetään seuraavaa:

"1. Saadakseen luontoisetuuksia asetuksen 28 artiklan 1 kohdan ja 28 a artiklan mukaan asuinvaltionsa alueella eläkeläisen ja hänen samassa jäsenvaltiossa asuvan perheenjäsenensä on rekisteröidyttävä asuinpaikan laitoksessa toimittamalla todistus, josta ilmenee, että hänellä on oikeus sanottuihin etuuksiin itselleen ja

perheenjäsenilleen sen lainsäädännön mukaan tai jonkin sellaisen lainsäädännön mukaan, jonka mukaan eläke maksetaan.

2. Tämän todistuksen antaa eläkeläisen pyynnöstä laitos tai yksi laitoksista, jotka vastaavat eläkkeen maksamisesta, tai tarvittaessa laitos, jolla on toimivalta määrätä oikeudesta luontoisetuuksiin, niin pian kuin eläkeläinen täyttää tällaisia etuuksia koskevan oikeuden saamiseksi asetetut edellytykset. Jos eläkeläinen ei toimita todistusta, asuinpaikan laitos saa sen laitokselta tai laitoksilta, jotka vastaavat eläkkeen maksamisesta, tai tarvittaessa laitokselta, joka on toimivaltainen antamaan tällaisen todistuksen. Odottaessaan todistuksen saamista asuinpaikan laitos voi hyväksymänsä kirjallisen aineiston perusteella rekisteröidä eläkeläisen ja hänen samassa jäsenvaltiossa asuvan perheenjäsenensä väliaikaisesti. Tämä rekisteröinti velvoittaa luontoisetuuksien maksamisesta vastaavaa laitosta vain, jos tämä viimeksi mainittu laitos on antanut todistuksen, josta säädetään 1 kohdassa."

12 Mainitun asetuksen 95 artiklassa säädetään, että asetuksen N:o 1408/71 28 artiklan ja 28 a artiklan mukaan annettujen luontoisetuuksien määrä korvataan toimivaltaisesta laitoksesta sanotut etuudet antaneille laitoksille kertasuoritusperusteisesti ja sen määrä on niin lähellä kuin mahdollista todellisia syntyneitä kustannuksia, joiden laskemista koskevat yksityiskohtaiset säännöt määritetään tässä säännöksessä.

13 Kuten neuvoston asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 soveltamiseksi tarvittavista mallilomakkeista (E 001, E 103–E 127) 7.10.1993 tehdystä Euroopan yhteisöjen siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikunnan päätöksestä N:o 153 (EYVL 1994, L 244, s. 22), sellaisena kuin se on muutettuna 17.3.2005 tehdyllä Euroopan yhteisöjen siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikunnan päätöksellä N:o 202 (EUVL 2006, L 77, s. 1) ilmenee, E 121 -lomake on todistus, joka tarvitaan eläkkeen saajan ja hänen perheenjäsentensä rekisteröityessä heidän asuinpaikkansa

laitoksessa asetuksen N:o 1408/71 28 artiklan ja asetuksen N:o 574/72 29 artiklan mukaisesti.

Kansallinen säännöstö

14 Sairauskassalaissa (Ziekenfondswet, jäljempänä ZFW) säädettiin ennen 1.1.2006 pakollisesta lakisääteisestä sairausvakuutusjärjestelmästä ainoastaan palkatuille työntekijöille, joiden tulot alittivat tietyn kynnyksen.

15 Tätä pakollista lakisääteistä järjestelmää sovellettiin tietyin edellytyksin myös henkilöihin, jotka asuivat jossain muussa valtiossa ja jotka saivat eläkettä joko yleistä vanhuuseläkettä koskevan lain (Algemene Ouderdomswet, jäljempänä AOW) tai työkyvyttömyysvakuutuslain (Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, jäljempänä WAO) perusteella.

16 Henkilöiden, jotka eivät kuuluneet tähän järjestelmään, oli sitä vastoin tehtävä yksityinen vakuutussopimus vakuutusyhtiön kanssa sairauden varalta.

17 Hoitovakuutuslaissa (Zorgverzekeringswet, jäljempänä ZVW) otettiin 1.1.2006 käyttöön pakollinen lakisääteinen sairausvakuutusjärjestelmä, joka koskee kaikkia Alankomaissa asuvia ja siellä työskenteleviä henkilöitä.

18 Mainitun lain 69 §, sellaisena kuin sitä on sovellettu 1.8.2008 lähtien, kuuluu seuraavasti:

”1. Ulkomailla asuvien henkilöiden, joilla on Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksen, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla sovellettavan asetuksen tai sosiaaliturvaa koskevan sopimuksen perusteella hoitoa tarvitessaan oikeus hoitoon ja korvaukseen hoitokuluista siten kuin siitä säädetään näiden henkilöiden asuinvaltion hoitovakuutusta koskevassa lainsäädännössä, on ilmoittauduttava [CVZ:ssa], elleivät he kuulu tämän lain nojalla pakollisen vakuutuksen piiriin.

2. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden on maksettava ministeriön asetuksella vahvistettava maksu. Tätä maksua pidetään kyseisessä asetuksessa määritettävältä maksun osalta hoitolisälakia [(Wet op de zorgtoeslag)] sovellettaessa hoitovakuutuksen vakuutusmaksuna.

3. Mikäli henkilö ei ole ilmoittautunut neljän kuukauden kuluessa siitä, kun 1 momentissa tarkoitettu oikeus on syntynyt, [CVZ] määrää henkilölle, jonka olisi pitänyt ilmoittautua, hallinnollisen sakon, jonka suuruus on 130 prosenttia ministeriön asetuksella määritettävästä 2 momentissa tarkoitetun maksun osasta, ajanjaksolta, joka vastaa ajanjaksoa, joka on kulunut siitä päivästä, jona oikeus syntyi, siihen päivään, jona kyseinen henkilö ilmoittautui, kuitenkin enintään viideltä vuodelta.

4. [CVZ] vastaa 1 momentista ja siinä mainituista kansainvälisistä oikeussäännöistä seuraavien tehtävien hoidosta sekä niiden päätösten tekemisestä, jotka koskevat 2 momentissa tarkoitettujen maksujen kantamista ja perimistä. – –”

19 Hoitovakuutusasetuksen (Regeling zorgverzekering) 6 §:n 3 momentin 1 kohdan 1 alakohdassa ja 6 §:n 3 momentin 2 kohdan 1 alakohdassa säädetään seuraavaa:

”[ZVW:n] 69 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilön suoritettavaksi kuuluva maksu lasketaan kertomalla maksuperuste luvulla, joka saadaan jakamalla henkilön hoidosta tämän henkilön asuinvaltiossa aiheutuvat keskimääräiset sosiaalisen hoitovakuutuksen kustannukset henkilön hoidosta Alankomaissa aiheutuvilla keskimääräisillä sosiaalisen hoitovakuutuksen kustannuksilla.

– –

Eläkkeen maksava laitos pidättää edellä 6 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitetun maksun [ZVW:n] 69 §:n 1 momentissa tarkoitetun eläkkeeseen oikeutetun henkilön ja hänen perheenjäsentensä osalta tästä eläkkeestä ja tilittää sen hoitovakuutuskassalle.”

20 Hoitovakuutuslain täytäntöönpanosta ja mukauttamisesta annetun lain (Invoeringsen aanpassingswet Zorgverzekeringswet, jäljempänä IZVW) 2 §:n 5 momentin 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Sopimuksen, joka koskee vakuutusta lääketieteellistä hoitoa tai sen kuluja varten ja joka on tehty sellaisen ulkomailla asuvan vakuutetun puolesta tai kanssa, jolla on Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksen, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla sovellettavan asetuksen tai sosiaaliturvaa koskevan sopimuksen perusteella oikeus hoitoon tai korvaukseen hoitokuluista siten kuin siitä säädetään tämän henkilön asuinvaltion hoitovakuutusta koskevassa lainsäädännössä, voimassaolo lakkaa 1.1.2006 siltä osin kuin sopimuksen perusteella syntyy oikeuksia, jotka

ovat rinnastettavissa oikeuksiin, joihin asianomainen henkilö voi tästä ajankohdasta lähtien vedota tällaisen asetuksen tai sopimuksen nojalla, mikäli vakuutettu on ennen 1.5.2006 täyttänyt [ZVW:n] 69 §:ssä säädetyn velvollisuuden ilmoittautua [CVZ:ssa]."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

21 Pääasian valittajat ovat Alankomaiden kansalaisia, jotka asuvat jossain muussa jäsenvaltiossa kuin Alankomaiden kuningaskunnassa, eli tässä tapauksessa Belgiassa, Espanjassa, Ranskassa ja Maltalla, ja he saavat AOW:n tai WAO:n mukaista eläkettä.

22 Nämä valittajat, joista kukaan ei ollut ennen 1.1.2006 vakuutettu ZFW:n mukaisen pakollisen lakisääteisen sairausvakuutusjärjestelmän perusteella, olivat tehneet yksityisiä vakuutussopimuksia sairauden varalta sellaisten vakuutusyhtiöiden kanssa, jotka olivat sijoittautuneet Alankomaihin tai muihin jäsenvaltioihin.

23 Sen jälkeen kun ZVW oli tullut voimaan 1.1.2006, CVZ katsoi, että koska pääasian valittajat olisivat saaneet etuuksia ZVW:n mukaisesta pakollisesta lakisääteisestä sairausvakuutusjärjestelmästä, jos he olisivat asuneet Alankomaissa, heillä oli tästä lähtien asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan mukaisesti asuinvaltiossaan oikeus luontoisetuuksiin, joiden kustannuksista vastaa heidän eläkkeensä maksamisesta vastaavan valtion eli Alankomaiden kuningaskunnan laitokset. CVZ lähetti näin ollen kullekin valittajalle E 121 -lomakkeen, jotta he voisivat rekisteröityä asuinvaltionsa sairausvakuutuskassaan. Ramaer, van der Nat ja Fokkens suorittivat tämän

rekisteröitymisen, viimeksi mainittu esittäen ”varauman”. Sitä vastoin van Delft, van Willigen ja Janssen kieltäytyivät rekisteröitymästä.

24 Samana päivänä eli 1.1.2006 niiden pääasian valittajien, jotka olivat tehneet yksityisen vakuutussopimuksen Alankomaihin sijoittautuneen yhtiön kanssa, sopimus irtisanottiin suoraan IZVW:n säännösten perusteella. Sitä vastoin niiden valittajien, jotka olivat tehneet tällaisen sopimuksen toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen yhtiön kanssa, sopimus pysyi voimassa.

25 CVZ pidätti vuosien 2006 ja 2007 aikana tekemillään päätöksillä pääasian valittajille suoritetuista eläkkeistä maksun, josta säädetään ZVW:n 69 §:ssä etuuksien saamiseksi tällä lailla käyttöön otetusta pakollisesta lakisääteisestä sairausvakuutusjärjestelmästä.

26 Rechtbank te Amsterdam hylkäsi 31.1. ja 17.12.2008 antamillaan tuomioilla pääasian valittajien näistä päätöksistä nostamat kanteet.

27 Valittajat valittivat näistä tuomioista Centrale Raad van Beroepiin.

28 Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen mukaan kaikki pääasian valittajat väittävät valituksessa, että asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artikla eivät sisällä pakottavia säännöksiä, joilla määriteltäisiin sovellettava lainsäädäntö, jonka perusteella he kuuluisivat automaattisesti asuinvaltionsa luontoisetuusjärjestelmään. Valittajat katsovat sitä vastoin, että he saavat valita, rekisteröityvätkö he E 121 -lomakkeella

asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen asetuksen N:o 574/72 29 artiklan mukaisesti saadakseen tässä jäsenvaltiossa asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a nojalla luontoisetuudet vai jättävätkö he rekisteröitymättä mainittuun laitokseen ja tekevät yksityisen vakuutussopimuksen. Viimeksi mainitussa tapauksessa eläkkeen maksamisesta vastaava jäsenvaltio ei voi periä mainitun asetuksen 33 artiklan mukaista maksua, koska tämän valtion laitos ei enää vastaa luontoisetuuksien kustannuksista.

29 Ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehdyn päätöksen mukaan pääasian valittajat väittävät lisäksi, että heidän SEUT 21 ja SEUT 45 artiklan mukaisia oikeuksiaan on loukattu, koska heidät velvoitetaan suorittamaan maksu heidän asuinjäsenvaltiossaan annettavista etuuksista, joita he eivät halua saada, koska ne ovat heidän mukaansa epäedullisempia. He haluavat sitä vastoin säilyttää tilanteensa sellaisena kuin se oli ennen 1.1.2006 voidakseen tehdä yksityisen vakuutussopimuksen kaikkien sairauskulujen varalta.

30 Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevasta päätöksestä ilmenee, että CVZ puolestaan väittää, että oikeus asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan nojalla saataviin luontoisetuuksiin ei riipu rekisteröitymisestä asuinjäsenvaltion toimivaltaiseen laitokseen, joten vaikka asianomaiset henkilöt eivät ole rekisteröityneet tähän laitokseen eivätkä näin ollen ole vedonneet näistä säännöksistä johtuviin luontoisetuuksia koskeviin oikeuksiinsa, eläkkeiden maksamisesta vastaavalla jäsenvaltiolla on oikeus tehdä pidätys eläkkeistä. Päinvastaisessa tapauksessa heikennettäisiin sosiaaliturvajärjestelmälle ominaista yhteisvastuuta, koska jokainen voisi odottaa hetkeä, jolloin tarvitsee hoitoa, ja rekisteröityä ja ryhtyä maksuvelvolliseksi silloin.

31 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin toteaa, että useat seikat näyttävät viittaavan siihen, että asetuksessa N:o 1408/71 suljetaan pois se valinnanmahdollisuus, johon pääasian valittajat vetoavat. Mainitussa asetuksessa määritetään sen

mukaan pakottavalla tavalla valtio, jonka on suoritettava etuudet asianomaiselle henkilölle, ja valtio, joka vastaa näiden etuuksien kustannuksista. Sitä paitsi silloin, kun asetuksessa N:o 1408/71 säädetään valintaoikeudesta, se tehdään nimenomaisesti. Sitä vastoin sekä asetuksen N:o 574/72 29 artiklasta että asiassa C-156/01, van der Duin ja ANOZ Zorgverzekeringen, 3.7.2003 annetusta tuomiosta (Kok., s. I-7045, 40 kohta) saattaa ilmetä, että asuinjäsenvaltion laitokseen rekisteröityminen aiheuttaa asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan soveltamisen. Näin ollen tällaisen rekisteröitymisen puuttuessa pääasian valittajat eivät ole Alankomaiden toimivaltaisten laitosten vastuulla asetuksen N:o 1408/71 33 artiklassa tarkoitetulla tavalla, koska heille ei tällaisessa tapauksessa voida myöntää mitään etuuksia. Tässä säännöksessä säädetyt kaikki maksun perimistä koskevat edellytykset eivät siis täyty.

32 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin toteaa, että jos valittajien esiin tuoma valintaoikeus on suljettu pois asetuksella N:o 1408/71, nousee esiin kysymys siitä, onko ZVW:n 69 §:n ja mainitun asetuksen 33 artiklan nojalla pidätetty maksu ristiriidassa SEUT 21 ja/tai SEUT 45 artiklan kanssa.

33 Tältä osin mainittu tuomioistuin toteaa, että vaikka asuinmaakertoimen soveltaminen on vähentänyt ulkomailla asuvien maksamaa määrää pienemmäksi kuin Alankomaissa asuvien ja vaikka unionin oikeudessa ei taatakaan työntekijälle sitä, että hän voi siirtyä työskentelemään tai asumaan toiseen jäsenvaltioon sosiaaliturvan kannalta neutraalisti, pääasian valittajille, jotka olivat ZVW:n voimaantulopäivänä jo yksityisen vakuutussopimuksen turvaamia, voisi olla kyseisen lain johdosta vähemmän houkuttelevaa käyttää edelleen oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti Alankomaiden ulkopuolella. Yhtäältä heille aiheutuu enemmän kuluja sairausvakuutuksesta ja toisaalta he saavat epäedullisempia hoitoja. Vaikka Alankomaiden lainsäätäjän toivetta säätää pakollinen sairausvakuutus kaikille Alankomaissa asuville voidaankin pitää yleisen edun mukaisiin objektiivisiin tarpeisiin perustuvana syynä, ei kuitenkaan ole selvää,

onko velvollisuus suorittaa tätä koskeva maksu suhteellisuusperiaatteen mukainen silloinkin, kun asianomainen henkilö ei ole rekisteröitynyt asuinvaltiossaan.

34 Näissä olosuhteissa Centrale Raad van Beroep on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko asetuksen N:o 1408/71 28, 28 a ja 33 artiklaa, asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan R kohdan 1 alakohdan a ja b alakohdan määräyksiä ja asetuksen N:o 574/72 29 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä [ZVW:n] 69 §:n kaltaiselle säännökselle siltä osin kuin eläkkeensaajan, joka lähtökohtaisesti voi vedota asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan mukaisiin oikeuksiin, on ilmoittauduttava [CVZ:ssa] ja tämän eläkkeensaajan eläkkeestä on pidätettävä maksu myös silloin, kun hän ei ole rekisteröitynyt asetuksen N:o 574/72 29 artiklassa tarkoitetulla tavalla?

2) Onko [SEUT 21] ja [SEUT 45] artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä [ZVW:n] 69 §:n kaltaiselle kansalliselle säännökselle siltä osin kuin [unionin] kansalaisen, joka lähtökohtaisesti voi vedota asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan mukaisiin oikeuksiin, on ilmoittauduttava [CVZ:ssa] ja tämän kansalaisen eläkkeestä on pidätettävä maksu myös silloin, kun hän ei ole rekisteröitynyt asetuksen N:o 574/72 29 artiklassa tarkoitetulla tavalla?”

35 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen pyynnöstä unionin tuomioistuimen presidentti on päättänyt, että tämän asian käsittelylle on annettava unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 55 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti etusija.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

36 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään, onko asetuksen N:o 1408/71 28, 28 a ja 33 artiklaa luettuina yhdessä asetuksen N:o 574/72 29 artiklan kanssa tulkittava niin, että niiden kanssa on ristiriidassa pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään, että jotta tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisten eläkkeiden saajat, jotka pääasian valittajien tavoin asuvat toisessa jäsenvaltiossa, saisivat siellä sairausvakuutuksen luontoisetuudet, joihin heillä on oikeus ensin mainitun jäsenvaltion kustannuksella, heidän on yhtäältä ilmoittauduttava sen toimivaltaisessa laitoksessa ja toisaalta maksettava mainitusta eläkkeestä suoritettavan pidätyksen muodossa mainittuja etuuksia koskeva maksu myös silloin, kun he eivät ole rekisteröityneet asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen.

37 Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevasta päätöksestä ilmenee, että tämä kysymys on esitetty asiassa, joka koskee niiden maksujen lainmukaisuutta, joita Alankomaiden viranomaiset ovat perineet pääasian valittajilta sairausvakuutuksen luontoisetuuksista, joita myönnetään asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan nojalla heidän asuinjäsenvaltiossaan ja joiden kustannuksista vastaa Alankomaiden kuningaskunta, sen seurauksena, että tässä jäsenvaltiossa 1.1.2006 voimaan tullutta, ZVW:llä käyttöön otettua uutta pakollista lakisääteistä sairausvakuutusjärjestelmää, joka korvaa ennen tätä päivämäärää voimassa olleen, ZFW:n mukaisen järjestelmän, jota sovellettiin yksinomaan palkattuihin työntekijöihin, joiden tulot alittivat tietyn kynnyksen, sovelletaan sittemmin kaikkiin tässä jäsenvaltiossa asuviin tai työskenteleviin henkilöihin.

38 Tältä osin on aluksi palautettava mieliin, että asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artikla ovat valintasääntöjä, joiden avulla voidaan ratkaista, mikä laitos vastaa säännöksissä tarkoitettujen etuuksien suorittamisesta ja mitä lainsäädäntöä on sovellettava sellaisten eläkkeensaajien osalta, jotka asuvat jossakin muussa kuin eläkkeen maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa (ks. asia 69/79, Jordens-Vosters, tuomio 10.1.1980, Kok., s. 75, 12 kohta; asia C-389/99, Rundgren, tuomio 10.5.2001, Kok., s. I-3731, 43 ja 44 kohta ja em. asia van der Duin ja ANOZ Zorgverzekeringen, tuomion 39 kohta).

39 Asetuksen N:o 1408/71 28 artiklan mukaan henkilöt, jotka saavat jäsenvaltion lainsäädännön mukaista eläkettä ja jotka asuvat toisessa jäsenvaltiossa, jossa heillä ei ole oikeutta sairausvakuutuksen luontoisetuuksiin, saavat mainitun eläkkeen kustannuksista vastaavan jäsenvaltion puolesta ja kustannuksella asuinjäsenvaltionsa toimivaltaisen laitoksen suorittamat etuudet siltä osin kuin heillä olisi oikeus niihin eläkkeen maksamisesta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön nojalla, jos he asuisivat sen alueella (ks. em. asia van der Duin ja ANOZ Zorgverzekeringen, tuomion 40, 47 ja 53 kohta).

40 Asetuksen N:o 1408/71 28 a artiklassa säädetään lähtökohtaisesti vastaavasta säännöstä, kun oikeus sairausvakuutuksen luontoisetuuksiin on asuinvaltiossa, mutta viimeksi mainittu ei aseta luontoisetuuksia koskevan oikeuden edellytykseksi tiettyjen vakuutus- tai työskentelyehtojen täyttymistä, ja kyseisessä artiklassa tehdään näin, jotta luontoisetuuksia pelkästään niiden alueella asumisen perusteella suorittavia jäsenvaltioita ei kuormitettaisi (ks. em. asia Rundgren, tuomion 43 ja 45 kohta).

41 Tästä seuraa, että nyt käsiteltävässä asiassa pääasian valittajien kaltaiset Alankomaiden lainsäädännön mukaisten eläkkeiden saajat, jotka asuvat muussa jäsenvaltiossa kuin Alankomaissa ja jotka eivät ennen ZVW:n voimaantuloa kuuluneet asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan soveltamisalaan – koska he jäivät tulotasonsa perusteella ja asuinpaikastaan riippumatta pakollisen lakisääteisen sairausvakuutusjärjestelmän

mukaisten sairausetuuksien ulkopuolelle –, kuuluvat 1.1.2006 lähtien mainittujen artiklojen soveltamisalaan.

42 Asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan R osan 1 kohdan a ja b alakohdan nojalla tällaisten eläkkeensaajien, joilla on tämän asetuksen 28 ja 28 a artiklan nojalla asuinjäsenvaltiossaan oikeus sairausvakuutuksen luontoisetuuksiin, joiden kustannuksista Alankomaiden kuningaskunta vastaa, on tätä varten ilmoittauduttava CVZ:lle. Heidän on lisäksi asetuksen N:o 574/72 29 artiklan mukaan näiden etuuksien saamiseksi rekisteröidyttävä asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen ja esitettävä todistus, jolla varmistetaan heidän oikeutensa mainittuihin etuuksiin eläkkeen maksamisesta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön nojalla. E 121 -lomake on tällainen todistus.

43 Unionin tuomioistuimelle esitetyistä seikoista ilmenee, että nyt käsiteltävässä asiassa muussa jäsenvaltiossa kuin Alankomaissa asuvien Alankomaiden lainsäädännön mukaista eläkettä saavien henkilöiden velvollisuus ilmoittautua CVZ:lle, jotta he saisivat asuinvaltiossaan asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan nojalla sairausvakuutuksen luontoisetuuksia, on pääasiassa kyseenalaistettu vain siltä osin kuin se johtaa siihen, että mainittu jäsenvaltio pidättää heidän eläkkeistään maksut, joiden lainmukaisuus on riitautettu, vaikka tämä velvollisuus mainitaankin ensimmäisessä ennakkoratkaisukysymyksessä.

44 Näin ollen on katsottava, että ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin haluaa ensimmäisellä kysymyksellään lähtökohtaisesti selvittää, voivatko pääasian valittajien kaltaiset eläkkeensaajat, jotka asuvat muussa kuin heidän eläkkeensä maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa, asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen rekisteröitymättä jättämisellä valita asetuksen N:o 1408/71 soveltamisalan ulkopuolelle jäämisen ja näin ollen luopua viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa tämän asetuksen 28 ja 28 a artiklan nojalla tarjotuista etuuksista ja siten välttää velvollisuuden suorittaa

mainitun asetuksen 33 artiklan mukaiset tätä koskevat maksut heidän eläkkeensä maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa.

45 Janssen ja Fokkens väittävät aluksi kuitenkin, että toisin kuin ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin toteaa, heidän tilanteensa ei kuulu asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan soveltamisalaan vaan siihen sovelletaan tämän asetuksen 13 artiklan 2 kohdan f alakohtaa, jonka nojalla he ilman, että heillä on mitään valinnanmahdollisuutta, kuuluvat yksinomaan asuinjäsenvaltionsa lainsäädännön soveltamisalaan, koska Alankomaiden lainsäädäntöä ei enää sovelleta heihin sen vuoksi, etteivät he enää työskentele Alankomaissa. Alankomaiden kuningaskunta ei siis enää ole toimivaltainen perimään maksua tällaisista etuuksista.

46 Tältä osin on muistettava, että asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan f alakohdan mukaan henkilö, johon jäsenvaltion lainsäädäntöä lakataan soveltamasta, ilman että toisen jäsenvaltion lainsäädäntö tulee sovellettavaksi häneen tämän saman asetuksen 13 artiklan 2 kohdan a-d alakohdan säännösten taikka 14-17 artiklan perusteella, kuuluu sen jäsenvaltion lainsäädännön alaisuuteen, jonka alueella hän asuu. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan mainittua 13 artiklan 2 kohdan f alakohtaa sovelletaan muun muassa henkilöihin, jotka ovat pysyvästi lopettaneet kaiken työnteon (asia C-275/96, Kuusijärvi, tuomio 11.6.1998, Kok., s. I-3419, 39 ja 40 kohta ja asia C-372/02, Adanez-Vega, tuomio 11.11.2004, Kok., s. I-10761, 24 kohta).

47 Tätä luonteeltaan yleistä säännöstä, joka kuuluu asetuksen N:o 1408/71 II osastoon, jonka otsikkona on ”Sovellettava lainsäädäntö”, on sovellettava kuitenkin vain siltä osin kuin saman asetuksen III osaston mukaiset eri etuusluokkia koskevat erityissäännökset eivät aiheuta tästä poikkeuksia (ks. asia 227/81, Aubin, tuomio 27.5.1982, Kok., s. 1991, 11 kohta).

48 Juuri tämän asetuksen 28 ja 28 a artikla, jotka kuuluvat sen III osaston 1 lukuun, jotka otsikkona on ”Sairaus ja äitiys”, poikkeavat kuitenkin näistä yleisistä säännöistä sairausvakuutuksen luontoisetuuksien osalta sellaisten eläkkeensaajien suhteen, jotka asuvat muussa kuin heidän eläkkeensä maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa.

49 Tämän vuoksi ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin on perustellusti poikennut pääasian kaltaisessa asiassa asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan f alakohdan soveltamisesta tämän asetuksen 28 ja 28 a artiklan soveltamiseksi.

50 Tältä osin ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin tiedustelee lähtökohtaisesti yhtäältä mainituilla 28 ja 28 a artiklalla käyttöön otetun järjestelmän pakottavasta luonteesta näiden säännösten soveltamisalaan kuuluvien eläkkeensaajien suhteen ja toisaalta näiden velvollisuudesta suorittaa näillä säännöksillä säädettyihin etuuksiin perustuvat maksut.

51 Ensinnäkin muussa kuin eläkkeen maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa asuvien eläkkeensaajien mahdollisuudesta luopua asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklassa säädetyn järjestelmän soveltamisesta on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asetuksen N:o 1408/71 säännökset, jotka koskevat sovellettavan lain määrittämistä, muodostavat lainvalintasääntöjen järjestelmän, jonka kattavuuden vaikutuksesta kansallisilla lainsäätäjillä ei ole toimivaltaa määritellä tätä koskevan kansallisen lainsäädännön soveltamisalaa ja soveltamisedellytyksiä tämän kansallisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden eikä sen alueen osalta, jolla kansalliset säännökset tuottavat oikeusvaikutuksia (ks. mm. em. asia Adanez-Vega, tuomion 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

52 Koska asetuksessa N:o 1408/71 säädetyt lainvalintasäännöt velvoittavat siten jäsenvaltioita sitovasti, ei sitä suuremmalla syyllä voida sallia, että näiden sääntöjen

soveltamisalaan kuuluvat sosiaalivakuutetut voisivat mitätöidä niiden vaikutukset voimalla valita niiden välttämisen. Asetuksella N:o 1408/71 käyttöön otetun lainvalintajärjestelmän soveltaminen nimittäin riippuu vain kyseessä olevan työntekijän objektiivisesta tilanteesta (ks. vastaavasti asia 11/67, Couture, tuomio 12.12.1967, Kok., s. 487 ja 500; asia 12/67, Guissart, tuomio 13.12.1967, Kok., s. 551 ja 562 ja asia C-60/93, Aldewereld, tuomio 29.6.1994, Kok., s. I-2991, 16–20 kohta).

53 Tässä asiayhteydessä oikeuskäytännössä on jo siirtotyöläisten osalta todettu, ettei Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa, erityisesti sen 45 artiklassa, eikä asetuksessa N:o 1408/71 anneta näille työntekijöille mahdollisuutta luopua etukäteen erityisesti mainitun asetuksen 28 artiklan 1 kohdassa käyttöön otetun järjestelmän mukaisista etuuksista (asia C-160/96, Molenaar, tuomio 5.3.1998, Kok., s. I-843, 42 kohta).

54 Sitä paitsi kun asetuksessa N:o 1408/71 annetaan sen soveltamisalaan kuuluville sosiaalivakuutetuille valintaoikeus sovellettavan lainsäädännön suhteen, siitä säädetään nimenomaisesti (em. asia Aubin, tuomion 19 kohta).

55 Kuten van Delft ja van Willigen ovat korostaneet, tämä pitää tosin paikkansa asetuksen N:o 1408/71 17 a artiklan suhteen, jossa annetaan yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaista eläkettä saaville, jotka asuvat toisessa jäsenvaltiossa, mahdollisuus pyytää vapautusta viimeksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön soveltamisesta sillä edellytyksellä, että he eivät kuulu sen soveltamisalaan ammattitoiminnan harjoittamisen vuoksi.

56 On kuitenkin selvää, että tätä säännöstä, joka kuuluu asetuksen N:o 1408/71 II osastoon, ei sovelleta pääasian kaltaisessa asiassa, koska, kuten van Delft ja van Willigen

ovat myöntäneet, mainitun asetuksen 28 ja 28 a artikla sisältävät erityisiä poikkeussääntöjä näille eläkkeensaajille annettavista sairausetuuksista.

57 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 47 kohdassa, asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklat eivät sitä vastoin anna sanamuotonsa perusteella mitään valintaoikeutta eläkkeensaajille, jotka kuuluvat näiden säännösten soveltamisalaan. Asetuksen 28 artiklassa säädetään pakottavasti, että kun eläkeläinen, jolla on oikeus eläkkeeseen yhden jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, asuu toisessa jäsenvaltiossa, jossa hänellä ei ole oikeutta etuuksiin, hän ”saa” siitä huolimatta tämän jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen myöntämät luontoisetuudet, siltä osin kuin hänellä olisi oikeus niihin, jos hän asuisi eläkkeensä maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa. Myös silloin, kun asuinjäsenvaltiossa säädetään oikeudesta luontoisetuuksiin, tämän asetuksen 28 a artiklassa velvoitetaan eläkkeen maksamisesta vastaava jäsenvaltio mitään vaihtoehtoa antamatta vastaamaan näiden etuuksien kustannuksista myös siltä osin kuin mainitulla eläkkeensaajalla olisi niihin oikeus, jos hän asuisi eläkkeen maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa.

58 Pääasian valittajat väittävät kuitenkin, että asetuksen N:o 574/72 29 artiklassa säädetään, että ”saadakseen” luontoisetuuksia asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan mukaan asuinvaltionsa alueella eläkkeensaajan on rekisteröidyttävä kyseisen valtion toimivaltaisessa laitoksessa toimittamalla E 121 -lomakkeen muodossa todistus, josta ilmenee, että hänellä on oikeus näihin etuuksiin sen lainsäädännön mukaan, jonka mukaan eläke maksetaan.

59 Nämä samat valittajat väittävät tältä osin, että edellä mainitussa asiassa van der Duin ja ANOZ Zorgverzekeringen annetun tuomion 40, 47 ja 53 kohdassa katsottiin, että ”sen jälkeen kun” eläkkeensaaja on liittynyt asetuksen N:o 1408/71 28 artiklalla perustettuun järjestelmään rekisteröitymällä asuinjäsenvaltionsa laitokseen,

eläkkeensaajalla on oikeus luontoisetuuksiin viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa. Tästä seuraa, että jos asuinjäsenvaltion toimivaltaiseen laitokseen ei ole rekisteröidytty, toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen eläkkeen saaja voi luopua oikeudestaan luontaisetuuksiin asuinjäsenvaltiossa.

60 Tätä perustelua ei kuitenkaan voida hyväksyä.

61 Antaessaan E 121 -lomakkeen jäsenvaltion toimivaltainen laitos nimittäin pelkästään toteaa, että asianomaisella vakuutetulla olisi oikeus tämän jäsenvaltion lainsäädännön nojalla luontoisetuuksiin, jos hän asuisi siellä (ks. analogisesti asia C-202/97, FTS, tuomio 10.2.2000, Kok., s. I-883, 50 kohta ja asia C-178/97, Banks ym., tuomio 30.3.2000, Kok., s. I-2005, 53 kohta).

62 Koska tällainen lomake on puhtaasti toteava, sen esittäminen jäsenvaltion toimivaltaisessa laitoksessa kyseessä olevan vakuutetun rekisteröitymiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa ei näin ollen voi olla edellytys etuuksien saamiselle tässä jäsenvaltiossa.

63 Näin ollen asetuksen N:o 574/72 29 artiklassa säädetty rekisteröityminen asuinjäsenvaltion toimivaltaiseen laitokseen on yksinomaan hallinnollinen muodollisuus, jonka suorittaminen on tarpeen luontoisetuuksien tosiasiallisen suorittamisen varmistamiseksi tässä jäsenvaltiossa asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan nojalla. Edellä mainitussa asiassa van der Duin ja ANOZ Zorgverzekeringen annetun tuomion 40, 47 ja 53 kohta on ymmärrettävä tämänsuuntaisesti; niissä todettiin, että vasta sen jälkeen kun eläkkeensaajat ovat rekisteröityneet mainittuun laitokseen, heillä on oikeus asetuksen N:o 1408/71 28 artiklan ja asetuksen N:o 574/72 29 artiklan mukaisesti näiden laitosten suorittamiin luontoisetuuksiin.

64 Kun näin ollen toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen eläkkeen saaja on asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklassa kuvatun kaltaisessa objektiivisessa tilanteessa, näissä säännöksissä mainittua lainvalintasääntöä sovelletaan häneen, ilman että hän voisi luopua tästä jättäytymällä rekisteröitymättä asetuksen N:o 574/72 29 artiklassa säädetyllä tavalla asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen.

65 Näin ollen asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artikla ovat luonteeltaan pakottavia niiden soveltamisalaan kuuluvien sosiaalivakuutettujen osalta.

66 Toiseksi Janssen ja Fokkens väittävät velvollisuudesta suorittaa maksuja eläkkeen maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa, että asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklalla ei missään tapauksessa voida perustella sitä, että heillä on velvollisuus suorittaa maksuja ZVW:llä käyttöön otettuun pakolliseen lakisääteiseen sairausvakuutusjärjestelmään, sillä koska heillä ei ole asuinpaikkaa tai työtä Alankomaissa, heillä ei ole oikeutta tämän uuden lainsäädännön puitteissa sairausvakuutuksen luontoisetuuksiin tässä jäsenvaltiossa. Toisin kuin ZFW:ssä ZVW:ssä suljetaan nimenomaisesti ulkomailla asuvat sen soveltamisalan ulkopuolelle.

67 Näissä väitteissä sivuutetaan kuitenkin se, että – kuten tämän tuomion 37–41 kohdasta ilmenee – asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artikla sisältävät lainvalintasäännön, jonka nojalla muussa kuin eläkkeen maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa asuvilla eläkkeensaajilla on viimeksi mainitun kustannuksella asuinvaltiossaan oikeus sairausvakuutuksen luontoisetuuksiin siltä osin kuin heillä olisi niihin oikeus eläkkeen maksamisesta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön nojalla, jos he asuisivat sen alueella.

68 Tästä seuraa, että vaikka pitääkin kiistatta paikkansa, että ZVW:tä ei sovelleta pääasian valittajien kaltaisiin Alankomaiden lainsäädännön mukaisen eläkkeen saajiin, jotka asuvat muussa jäsenvaltiossa kuin Alankomaissa, on niin, että jos mainituilla valittajilla olisi oikeus sairausvakuutuksen luontoisetuuksiin Alankomaissa ZVW:n nojalla, jos he asuisivat kyseisessä jäsenvaltiossa, heillä on oikeus asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklalla käyttöön otetun järjestelmän perusteella saada asuinjäsenvaltiossaan näitä etuuksia, joiden kustannuksista vastaa Alankomaat.

69 Tältä osin on palautettava mieliin, että asetuksen N:o 1408/71 33 artiklan 1 kohdan mukaan eläkkeen maksamisesta vastaavalla jäsenvaltion laitoksella, joka soveltaa lainsäädäntöä, jossa säädetään tämän eläkkeen saajalta sairausvakuutuksen etuuksien kattamiseksi pidätettävistä maksuista, on oikeus tehdä nämä pidätykset sen maksamasta eläkkeestä siltä osin kuin mainitun jäsenvaltion laitos vastaa mainitun asetuksen 28 ja 28 a artiklan nojalla annettujen etuuksien kustannuksista.

70 Nyt käsiteltävässä asiassa on selvää, että Alankomaiden lainsäädännössä, jonka nojalla pääasian valittajien eläke maksetaan, säädetään tällaisten maksujen pidättämisestä.

71 Asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklalla käyttöön otetussa järjestelmässä asuinjäsenvaltion toimivaltainen laitos antaa eläkkeensaajalle luontoisetuudet, joiden kustannuksista vastaa eläkkeen maksamisesta vastaava jäsenvaltio.

72 Näin ollen on niin, että koska – kuten edellä todetusta seuraa – asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan soveltamisalaan kuuluvat eläkkeensaajat eivät näillä säännöksillä käyttöön otetun järjestelmän pakottavan luonteen vuoksi voi päättää luopua oikeuksistaan luontoisetuuksiin asuinjäsenvaltiossaan siten, että he jättävät

rekisteröitymättä tämän jäsenvaltion toimivaltaiseen laitokseen, tällainen rekisteröitymisen puuttuminen ei voi vapauttaa heitä maksujen maksamisesta heidän eläkkeensä maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa, koska he joka tapauksessa pysyvät tämän viimeksi mainitun jäsenvaltion vastuulla voimatta jättäytyä mainitulla asetuksella säädetyn järjestelmän ulkopuolelle.

73 Jos tällainen vakuutettu ei rekisteröidy asuinjäsenvaltion toimivaltaiseen laitokseen, hän ei voi tosiasiallisesti saada mainittuja etuuksia tässä valtiossa eikä hän näin ollen aiheuta kustannuksia, jotka hänen eläkkeensä maksamisesta vastaavan jäsenvaltion olisi korvattava hänen asuinjäsenvaltiolleen asetuksen N:o 1408/71 36 artiklassa, luettuna yhdessä asetuksen N:o 574/72 95 artiklan kanssa, tarkoitetulla tavalla.

74 Tämä ei kuitenkaan vaikuta mitenkään näitä etuuksia koskevan oikeuden olemassaoloon ja siten sen kanssa korreloivaan velvollisuuteen maksaa sen jäsenvaltion, jonka lainsäädäntö on perustana tällaisen oikeuden olemassaololle, toimivaltaisille laitoksille maksuja vastikkeeksi kyseiselle jäsenvaltiolle asetuksen N:o 1408/71 säännösten nojalla aiheutuvista riskeistä. Kuten oikeuskäytännössä on jo katsottu, missään unionin oikeuden säännöksessä ei aseteta jäsenvaltion toimivaltaiselle laitokselle velvollisuutta selvittää, että vakuutettu voi tosiasiallisesti nauttia kaikista sairausvakuutusjärjestelmän mukaisista etuuksista, ennen kuin hänet vakuutetaan ja häneltä peritään vakuutusmaksut (em. asia Molenaar, tuomion 41 kohta).

75 Kuten Alankomaiden hallitus ja Euroopan komissio ovat väittäneet, tällainen maksujen suorittamisvelvollisuus etuuksia koskevan oikeuden olemassaolon perusteella silloinkin, kun mainituista etuuksista ei tosiasiallisesti nautita, on kiinteä osa kansallisilla sosiaaliturvajärjestelmillä käyttöön otettua yhteisvastuuperiaatetta, koska tällaisen

velvollisuuden puuttuessa ne, joita asia koskee, saattaisivat tuntea houkutusta odottaa riskin toteutumista ennen kuin he osallistuvat tämän järjestelmän rahoittamiseen.

76 Van Delftin ja van Willigenin esiin tuoma seikka eli se, että heiden ikänsä huomioon ottaen heillä – he olivat ja ovat edelleen vakuutettuja sairausriskiä vastaan yksityisillä vakuutussopimuksilla – ei ole mitään intressiä menetellä tällä tavoin spekulatiivisesti, on tältä osin merkityksetön, koska on selvää, että tällaisen menettelyn riskiä ei voida sulkea pois ainakaan siltä osin kuin kyse on osasta kyseessä olevaan sosiaaliturvajärjestelmään kuuluvista sosiaalivakuutetuista. Jottei tällaisen järjestelmän yhteisvastuullisuus menettäisi olennaista osaa sisällöstään, kaikkien järjestelmään kuuluvien sosiaalivakuutettujen on ehdottomasti varmistettava järjestelmän yhteisvastuullisuus riippumatta siitä yksilöllisestä tavasta menetellä, jonka kukin heistä voi omaksua henkilökohtaisten tekijöiden perusteella.

77 Lisäksi van Delft ja van Willigen väittävät virheellisesti, että eläkkeen maksamisesta vastaava jäsenvaltio ei voi vedota kyseessä olevan järjestelmän yhteisvastuullisuuteen, koska se ei kanna riskiä sairausvakuutuksen luontoisetuuksien antamisesta asuinjäsenvaltiossa.

78 Vaikka asetuksen N:o 574/72 95 artiklassa säädetään, että eläkkeen maksamisesta vastaavan jäsenvaltion toimivaltainen laitos lähtökohtaisesti korvaa asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan nojalla annettujen etuuksien kustannukset asuinjäsenvaltion laitokselle kertasuorituksella, on kuitenkin niin, että kertasuorituksen tarkoituksena on kattaa kaikki asianomaisille annettavat luontoisetuudet ja että sen määrä lasketaan asuinjäsenvaltion toimivaltaan kuuluvan eläkkeensaajan aiheuttamien hoitokustannusten vuosittaisen keskiarvon mukaan, ja kertasuoritus on mainitun säännöksen sanamuodon mukaisesti ”niin lähellä kuin mahdollista” todellisia

kustannuksia (ks. vastaavasti em. asia van der Duin ja ANOZ Zorgverzekeringen, tuomion 44 kohta).

79 Näin ollen toisessa jäsenvaltiossa asuvan eläkkeensaajan eläkkeen maksamisesta vastaava jäsenvaltio kantaa olennaisin osin riskin, joka liittyy sairausvakuutuksen luontoisetuuksien antamiseen siinä jäsenvaltiossa, jossa tämä henkilö asuu.

80 Edellä todetun perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1408/71 28, 28 a ja 33 artiklaa, luettuina yhdessä asetuksen N:o 574/72 29 artiklan kanssa, on tulkittava niin, että niiden kanssa ei ole ristiriidassa pääasiassa kyseessä olevan kaltainen jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa säädetään, että tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen eläkkeen saajien, jotka asuvat toisessa jäsenvaltiossa, jossa heillä on mainittujen 28 ja 28 a artiklan mukaisesti oikeus tämän jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen antamiin sairausvakuutuksen luontoisetuuksiin, on suoritettava mainitusta eläkkeestä tehdyn pidätyksen muodossa näitä etuuksia koskeva maksu myös silloin, kun he eivät ole rekisteröityneet asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen.

Toinen kysymys

81 Toisella kysymyksellään ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin tiedustelee, onko SEUT 21 ja SEUT 45 artiklaa tulkittava niin, että niiden kanssa on ristiriidassa pääasiassa kyseessä olevan kaltainen jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa säädetään, että tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen eläkkeen saajien, jotka asuvat toisessa jäsenvaltiossa, jossa heillä on asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan nojalla oikeus tämän viimeksi mainitun jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen antamiin

sairausvakuutuksen luontoisetuuksiin, on yhtäältä ilmoittauduttava tämän eläkkeen maksamisesta vastaavan jäsenvaltion toimivaltaiseen laitokseen ja toisaalta suoritettava mainitusta eläkkeestä tehtävän pidätyksen muodossa näitä etuuksia koskeva maksu, vaikka he eivät olekaan rekisteröityneet asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen.

82 Kuten jo tämän tuomion 43 kohdasta ilmenee, mainittujen eläkkeensaajien velvollisuutta ilmoittautua CVZ:lle, jotta he saisivat asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan nojalla sairausvakuutuksen luontoisetuuksia, ei sellaisenaan ole riitautettu pääasiassa.

83 Näissä olosuhteissa toinen kysymys on ymmärrettävä niin, että sillä halutaan pääasiallisesti selvittää, estävätkö SEUT 21 ja SEUT 45 artikla pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kansallisen lainsäädännön, jossa asetuksen N:o 1408/71 28, 28 a ja 33 artiklan mukaisesti säädetään, että eläkkeensaajilla, jotka asuvat muussa kuin eläkkeen maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa, on velvollisuus suorittaa maksuja viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa saadakseen asuinjäsenvaltiossaan sairausvakuutuksen luontoisetuuksia, vaikka he eivät olekaan rekisteröityneet sen toimivaltaiseen laitokseen.

84 On palautettava mieliin, että sekä oikeuskäytännöstä että SEUT 168 artiklan 7 kohdasta ilmenee, että unionin oikeus ei vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan säätää sosiaaliturvajärjestelmistään ja antaa erityisesti säännöksiä, joilla järjestetään ja tarjotaan terveyspalveluja ja sairaanhoitoa. Silloin kun alaa ei ole Euroopan unionin säännöksillä yhdenmukaistettu, kunkin jäsenvaltion lainsäädännössä voidaan vahvistaa sosiaaliturvaetuuksien myöntämisedellytykset. Jäsenvaltioiden on kuitenkin tätä toimivaltaa käyttäessään noudatettava unionin oikeutta, muun muassa perussopimuksen määräyksiä, jotka koskevat työntekijöiden vapaata liikkuvuutta tai jokaiselle unionin kansalaiselle tunnustettua vapautta liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella (ks. vastaavasti mm. asia C-208/07, von Chamier-Gliszczinski, tuomio 16.7.2009, Kok., s. I-6095,

63 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja asia C-211/08, komissio v. Espanja, tuomio 15.6.2010, Kok., s. I-5267, 53 kohta).

85 Näin ollen unionin tuomioistuimen ensimmäiseen kysymykseen antamassaan vastauksessa esittämä tulkinta asetuksesta N:o 1408/71 on ymmärrettävä niin, ettei se rajoita ratkaisua, joka johtuu mahdollisesta primaarioikeuden määräysten soveltamisesta. Siitä, että kansallisen toimenpiteen todetaan voivan olla johdetun oikeuden, tässä tapauksessa asetuksen N:o 1408/71, mukainen, ei nimittäin seuraa, että toimenpidettä ei tulisi arvioida perussopimuksen määräysten perusteella (ks. mm. asia C-372/04, Watts, tuomio 16.5.2006, Kok., s. I-4325, 47 kohta; em. asia von Chamier-Glisczinski, tuomion 66 kohta ja em. asia komissio v. Espanja, tuomion 45 kohta).

86 Näin ollen asetuksen N:o 1408/71 28, 28 a ja 33 artiklan sovellettavuus pääasiassa kyseessä olevan kaltaiseen tilanteeseen ei sellaisenaan sulje pois sitä, että pääasian valittajat voisivat primaarioikeuden nojalla vastustaa maksujen pidätyksiä, joita heidän eläkkeidensä maksamisesta vastaavan jäsenvaltion toimivaltainen laitos tekee heidän asuinjäsenvaltionsa toimivaltaisen laitoksen antamien sairausvakuutuksen luontoisetuuksien johdosta (ks. analogisesti em. asia von Chamier-Glisczinski, tuomion 66 kohta).

87 Nyt käsiteltävässä asiassa on aluksi tutkittava, kuuluuko pääasiassa kyseessä olevan kaltainen tilanne toisessa kysymyksessä mainittujen määräysten eli SEUT 21 ja SEUT 45 artiklan soveltamisalaan.

88 Aivan ensiksi on muistettava SEUT 45 artiklan sovellettavuudesta, että ”työntekijän” käsite ei ole unionin oikeudessa aina samansisältöinen, vaan se vaihtelee kulloisenkin

oikeuden alan mukaan. Näin ollen SEUT 45 artiklassa käytetty työntekijän käsite ei välttämättä ole yhtenevä SEUT 48 artiklan ja asetuksen N:o 1408/71 soveltamisalalla käytetyn käsitteen kanssa (ks. em. asia von Chamier-Glisczinski, tuomion 68 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

89 SEUT 45 artiklan osalta vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kyseisessä määräyksessä tarkoitetulla ”työntekijän” käsitteellä on unionin oikeudessa itsenäinen merkityksensä, eikä tätä käsitettä pidä tulkita suppeasti. Työntekijänä on pidettävä jokaista, joka tekee aitoa ja todellista työtä, eikä tällöin oteta huomioon sellaista työtä, joka on niin vähäistä, että sitä on pidettävä pelkästään toisarvoisena ja liitännäisenä. Kyseisen oikeuskäytännön mukaan työsuhteelle on ominaista se, että henkilö tekee tietyn ajanjakson ajan toiselle tämän johdon alaisena suorituksia vastiketta vastaan (ks. em. asia von Chamier-Glisczinski, tuomion 69 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

90 Vaikka SEUT 45 artiklan 3 kohdan d alakohdassa ja Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY (EUVL L 158, s. 77) 17 artiklan 1 kohdassa annetaankin henkilölle oikeus jäädä ammattitoimintansa päättymisen jälkeen siihen jäsenvaltioon, jonne hän oli siirtynyt työskennelläkseen siellä, oikeuskäytännöstä ilmenee, että työntekijöiden vapaan liikkuvuuden periaatteeseen ei voi vedota henkilö, joka on työskennellyt koko ammattiuransa jäsenvaltiossa, jonka kansalainen hän on, ja joka on käyttänyt oikeutta oleskella toisessa jäsenvaltiossa vasta eläkkeelle jäätyään, ilman että hänellä olisi minkäänlaista aikomusta tehdä tässä toisessa jäsenvaltiossa palkkatyötä (asia C-520/04, Turpeinen, tuomio 9.11.2006, Kok., s. I-10685, 16 kohta ja asia C-544/07, Rüffler, tuomio 23.4.2009, Kok., s. I-3389, 52 kohta).

91 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimelle esitettyyn asiakirja-aineistoon sisältyvistä seikoista ilmenee, että pääasian valittajat, jotka ovat kaikki saavuttaneet eläkeiän, ovat Alankomaiden kansalaisia, jotka saavat joko AOW:n tai WAO:n mukaista eläkettä ja jotka koko työuransa ajan Alankomaissa työskenneltyään ovat siirtyneet asumaan toiseen jäsenvaltioon, jossa he eivät harjoita mitään ammattitoimintaa eivätkä ole koskaan etsineet työtä.

92 Van Delft ja van Willigen toisin väittävät, että heidän tilanteensa voisi kuulua SEUT 45 artiklan soveltamisalaan. He eivät kuitenkaan esitä tämän väitteen tueksi mitään konkreettista seikkaa, joka horjuttaisi edellä olevia päätelmiä. Päinvastoin nämä valittajat ilmoittavat nimenomaisesti muuttaneensa toiseen jäsenvaltioon eläkkeelle siirryttyään.

93 Näin ollen on katsottava komission sekä Ranskan ja Suomen hallitusten tavoin, että SEUT 45 artiklaa ei voida soveltaa pääasiassa kyseessä olevan kaltaiseen riitaan.

94 Sitä vastoin on korostettava, että pääasian valittajilla on Alankomaiden kansalaisina joka tapauksessa unionin kansalaisen asema SEUT 20 artiklan 1 kohdan nojalla.

95 Siirtymällä asumaan toiseen jäsenvaltioon he ovat käyttäneet heille SEUT 21 artiklan 1 kohdassa annettuja oikeuksia. Heidän tilanteensa kaltaiseen tilanteeseen sovelletaan siis unionin kansalaisille kuuluvaa oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti muiden kuin sen jäsenvaltion alueella, jonka kansalaisia he ovat.

96 SEUT 21 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella unionin kansalaisella on oikeus vapaasti liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella, jollei perussopimuksessa määrätyistä tai sen soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetyistä rajoituksista ja ehdoista muuta johdu.

97 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa tältä osin, että mahdollisuudet, jotka perussopimuksessa annetaan unionin kansalaisten liikkumiselle, voisivat jäädä toteutumatta täysimittaisesti, jos jäsenvaltion kansalainen saattaisi luopua näiden mahdollisuuksien käyttämisestä sellaisten esteiden vuoksi, jotka hänen oleskelullaan jossain toisessa jäsenvaltiossa asetetaan hänen lähtöjäsenvaltionsa lainsäädännössä, joka on hänelle epäedullinen jo pelkästään sen vuoksi, että hän on käyttänyt näitä mahdollisuuksia (ks. em. asia von Chamier-Glisczinski, tuomion 82 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

98 Nyt käsiteltävässä asiassa pääasian valittajat väittävät, että koska he ovat siirtäneet asuinpaikkansa toiseen jäsenvaltioon kuin Alankomaat, he ovat sairausvakuutuksen luontoisetuuksien saamisen suhteen epäedullisemmassa tilanteessa kuin jossa he olisivat Alankomaissa asuessaan. Koska ZVW tuli voimaan 1.1.2006, heille sairausriskin varalta kuuluvan suojan taso on laskenut merkittävästi, toisin kuin Alankomaissa asuvien osalta, koska sekä kustannuksellisesti että laadullisesti asuinjäsenvaltion lainsäädännön nojalla annetut etuudet ovat epäedullisempia kuin yksityisten vakuutussopimusten perusteella suoritetut etuudet. Sitä vastoin Alankomaissa asuville ZVW:n nojalla tarjotut etuudet ovat puolestaan verrattavissa viimeksi mainittuihin.

99 Tältä osin on palautettava mieliin, että SEUT 48 artiklassa määrätään jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen yhteensovittamisesta eikä niiden yhdenmukaistamisesta, joten kyseisellä määräyksellä ei puututa eri jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien aineellisiin ja menettelyllisiin eroihin eikä siten näihin järjestelmiin kuuluvien henkilöiden oikeuksien välillä vallitseviin eroihin ja kullakin jäsenvaltiolla on edelleen toimivalta unionin oikeutta noudattaen määrittää lainsäädännössään sosiaaliturvajärjestelmän

etuuksien myöntämisen edellytykset (ks. vastaavasti em. asia van Chamier-Glisczinski, tuomion 84 kohta).

100 Näin ollen SEUT 21 artiklan 1 kohta ei voi taata vakuutetulle, että muuttaminen toiseen jäsenvaltioon olisi sosiaaliturvan ja erityisesti sairausetuuksien kannalta neutraalia. Kun otetaan huomioon alaa koskevien jäsenvaltioiden järjestelmien ja lainsäädäntöjen välillä vallitsevat erot, tällainen muutto voi sosiaaliturvan osalta tapauskohtaisesti olla asianomaiselle henkilölle enemmän tai vähemmän edullinen tai epäedullinen (ks. em. asia von Chamier-Glisczinski, tuomion 85 kohta).

101 Tästä seuraa, että myös tilanteissa, joissa kansallisen sosiaaliturva-alan lainsäädännön soveltaminen on näin ollen epäedullisempaa, kyseinen lainsäädäntö on edelleen yhteensopiva SEUT 21 artiklan määräysten kanssa, jos sen vaikutuksena ei ole pelkästään sosiaaliturvamaksujen maksaminen, ilman että niistä koituu asianomaisille mitään etua (ks. analogisesti yhdistetyt asiat C-393/99 ja C-394/99, Hervein ym., tuomio 19.3.2002, Kok., s. I-2829, 51 kohta; asia C-493/04, Piatkowski, tuomio 9.3.2006, Kok., s. I-2369, 34 kohta ja asia C-50/05, Nikula, tuomio 18.7.2006, Kok., s. I-7029, 30 kohta).

102 Kuten tämän tuomion 41 kohdasta ilmenee, vaikka nyt käsiteltävässä asiassa Alankomaiden lainsäädännön mukaisen eläkkeen saajat, jotka asuvat toisessa jäsenvaltiossa kuin Alankomaissa, kuuluvat 1.1.2006 lähtien asuinjäsenvaltionsa lainsäädännössä säädettyjen sairausvakuutuksen luontoisetuuksien piiriin, vaikka tätä ennen he eivät kuuluneet minkään pakollisen lakisääteisen sairausvakuutusjärjestelmän soveltamisalaan ja saattoivat siis olla vakuutettuja sairausriskin varalta ainoastaan yksityisten vakuutussopimusten nojalla, tämä johtuu siitä, että Alankomaiden lainsäätäjä on tehnyt sille sosiaaliturvajärjestelmien suunnittelun alalla kuuluvaa toimivaltaa käyttäen päätöksen ulottaa pakollinen lakisääteinen sairausvakuutusjärjestelmä koskemaan muun muassa kaikkia Alankomaissa asuvia, mistä on asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklassa säädettyjen lainvalintasääntöjen vuoksi seurauksena se, että mainitut

eläkkeensaajat kuuluvat heidän asuinjäsenvaltiossaan tarjottujen sairausetuuksien saajien joukkoon.

103 On todettava, kuten Alankomaiden hallitus väittää, että pääasiassa kyseessä oleva kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään asetuksen N:o 1408/71 säännösten mukaisesti, että ulkomailla asuvilla eläkkeensaajilla on oikeus heidän asuinjäsenvaltionsa lainsäädännön mukaisiin sairausvakuutuksen luontoisetuuksiin, pikemminkin helpottaa unionin kansalaisten vapaata liikkuvuutta kuin rajoittaa sitä, koska tällainen lainsäädäntö mahdollistaa sen, että nämä henkilöt voivat saada asuinjäsenvaltiossaan terveydentilansa vaatimat hoidot samoin edellytyksin kuin henkilöt, jotka kuuluvat tämän jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään.

104 Tämä pätee sitäkin suuremmalla syyllä pääasiassa, jossa on selvää, että pääasian valittajien kansallisissa tuomioistuimissa vireille panemien turvaamistoimimenettelyjen seurauksena niiden maksujen määrä, joka muussa jäsenvaltiossa kuin Alankomaissa asuvien Alankomaiden lainsäädännön mukaista eläkettä saavien on suoritettava, on sittemmin pienempi kuin se, jonka suorittavat samaa eläkettä saavat Alankomaissa asuvat henkilöt, koska siihen sovelletaan korjauskerrointa, joka määräytyy asuinjäsenvaltion elinkustannusten perusteella.

105 Ei tosin tietenkään voida sulkea pois sitä, että kuten pääasian valittajat väittävät, sairausvakuutuksen luontoisetuudet, joita tarjotaan asetuksen N:o 1408/71 mukaisesti asuinjäsenvaltiossa, ovat kustannuksiltaan ja laadultaan epäedullisempia kuin Alankomaissa asuville ZVW:n nojalla tarjotut etuudet.

106 Tällaista jäsenvaltioiden kansallisten sosiaaliturvajärjestelmien välillä sairausetuuksien suojan tasolla olevaa eroa ei kuitenkaan voida tämän tuomion 99 ja 100 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan pitää SEUT 21 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvana rajoituksena, koska se johtuu alaa koskevan unionin lainsäädännön yhdenmukaistamisen puuttumisesta. Toisin kuin van Delft ja van Willigen ovat väittäneet, tältä osin ei ole merkitystä sillä, että he ovat siirtäneet asuinpaikkansa toiseen jäsenvaltioon ennen ZVW:n voimaantuloa eikä sen jälkeen.

107 Pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä ei sitä paitsi velvoiteta toisessa jäsenvaltiossa kuin Alankomaissa asuvia eläkkeensaajia suorittamaan maksua sosiaaliturvajärjestelmään tarjoamatta vastaavaa sosiaaliturvaa.

108 Vaikka Alankomaiden lainsäädännön mukaista eläkettä saaville henkilöille ei voidakaan myöntää sairausvakuutuksen luontoisetuuksia heidän asuinjäsenvaltiossaan, jos he eivät ole rekisteröityneet siellä, maksujen suorittaminen Alankomaissa antaa näille sosiaalivakuutetuille oikeuden saada asuinjäsenvaltiossaan vastaavia etuuksia, joiden kustannuksista Alankomaat vastaa.

109 On kuitenkin todettava, että nyt käsiteltävässä asiassa pääasiassa kyseessä olevalla kansallisella lainsäädännöllä ei ole ainoastaan ulotettu pakollista lakisääteistä sairausvakuutusjärjestelmää muun muassa Alankomaissa asuviin ja säädetty asetuksen N:o 1408/71 mukaisesti, että Alankomaiden lainsäädännön mukaisen eläkkeen saajat, jotka asuvat muussa jäsenvaltiossa kuin Alankomaissa, saavat, kun he suorittavat maksun tässä viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa, sairausvakuutuksen luontoisetuuksia asuinjäsenvaltiossaan. Tällä samalla lainsäädännöllä on samanaikaisesti säädetty lisäksi, että 1.1.2006 alkaen purkautuvat enemmittä toimitta ulkomailla asuvien henkilöiden Alankomaihin sijoittautuneen yhtiön kanssa ennen tätä päivää tekemät

vakuutussopimukset siltä osin kuin näiden sopimusten perusteella syntyy asetuksen N:o 1408/71 soveltamisesta johtuvien oikeuksien kanssa samanlaisia oikeuksia.

110 Van Delft, van Willigen ja Fokkens väittävät, että tämä IZVW:n 2.5.2 §:ssä säädetty enemmittä toimitta tapahtuva purkautuminen on vaikuttanut merkittävällä tavalla niihin oikeuksiin, jotka Alankomaiden lainsäädännön mukaista eläkettä saavat ulkomailla asuvat henkilöt olivat saaneet Alankomaihin sijoittautuneiden yhtiöiden kanssa aikaisemman lakisääteisen järjestelmän voimassa ollessa tehtyjen vakuutussopimusten perusteella. Tämän lakisääteisen purkautumisen johdosta näiden ulkomailla asuvien henkilöiden on näistä sopimuksista johtuvan vakuutusturvan kokonaistason säilymisen varmistamiseksi ollut pakko tehdä 1.1.2006 jälkeen uusia vakuutussopimuksia asuinjäsenvaltiossaan tarjottujen perusetuuksien täydentämiseksi. Heidän ikänsä huomioon ottaen nämä uudet sopimukset on voitu tehdä vain erityisen epäedullisin hintaehdoin.

111 Van Delftin ja van Willigenin mukaan Alankomaissa asuvia ja ulkomailla asuvia ei tältä osin ole kohdeltu samalla tavoin. Käytännössä Alankomaissa asuvien henkilöiden ZVW:n voimaantulon jälkeen tekemien uusien vakuutussopimusten hintaehdot vastaavat lähtökohtaisesti ZFW:n voimassaoloaikana tehtyihin vakuutussopimuksiin sovellettuja hintaehtoja, kun puolestaan ulkomailla asuvien osalta vakuutusyhtiöiden tämän lain voimaantulon jälkeen tarjoamat ehdot ovat merkittävästi epäedullisempia kuin ne, joita sovellettiin heidän aikaisempiin sopimuksiinsa.

112 Alankomaiden hallitus, jolta tätä asiaa tiedusteltiin istunnossa, korosti, että IZVW:ssä säädettiin Alankomaihin sijoittautuneiden yhtiöiden kanssa ennen ZVW:n voimaantuloa tehtyjen vakuutussopimusten enemmittä toimitta tapahtuvasta purkautumisesta 1.1.2006 vain ”siltä osin kuin” ne saivat aikaan sairausvakuutuksen luontoisetuuksien

suhteen oikeuksia, jotka vastasivat niitä, joita vakuutetut voivat saada tämän lain voimaantulon jälkeen asetuksen N:o 1408/71 säännösten nojalla. Tämä enemmittä toimitta tapahtuva purkautuminen ei siis koske vakuutussopimusten koko sisältöä vaan ainoastaan sitä niiden osaa, joka vastaa asuinjäsenvaltiossa säädettyä lakisääteistä perusjärjestelmää, jotta vältettäisiin kaksinkertaiset vakuutukset ja siten maksujen suorittaminen kahteen kertaan.

113 Alankomaiden hallitus myöntää, että käytännössä tosin suurin osa kyseessä olevista vakuutussopimuksista purettiin kokonaisuudessaan, jolloin niiden asianosaisten, jotka halusivat 1.1.2006 jälkeenkin pitää voimassa lakisääteistä perusjärjestelmää täydentävän suojan sairausriskin varalta, oli pakko tehdä uudet vakuutussopimukset. Alankomaissa asuvia ja ulkomailla asuvia kuitenkin kohdeltiin tältä osin samalla tavoin.

114 On muistutettava, että unionin tuomioistuimen tehtävänä ennakkoratkaisumenettelyssä ei ole lausua kansallisten säännösten tulkinnasta tai pääasiaa koskevan tosiseikaston arvioinnista, koska tämä tehtävä kuuluu yksinomaan ennakkoratkaisupyynnön esittäneelle tuomioistuimelle (ks. vastaavasti mm. yhdistetyt asiat C-378/07–C-380/07, Angelidaki ym., tuomio 23.4.2009, Kok., s. I-3071, 48 kohta).

115 On siis ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen tehtävä todeta, säädetäänkö pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä maassa asuvien ja ulkomailla asuvien erilaisesta kohtelusta, ja miltä osin näin tehdään.

116 Jos tämän suhteen olisi todettava, että mainittu lainsäädäntö sisältää toimenpiteitä, joilla on tarkoitus taata ennen ZVW:n voimaantuloa tehdyistä vakuutussopimuksista johtuvan vakuutusturvan kokonaistason säilyminen, ja että nämä toimenpiteet

koskevat yksinomaan niitä sopimuksia, jotka maassa asuvat ovat tehneet, tällainen erilainen kohtelu ulkomailla asuviin verrattuna muodostaisi, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 79 kohdassa, SEUT 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun unionin kansalaisten vapaan liikkuvuuden rajoituksen, koska se olisi tämän tuomion 97 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti omiaan saamaan pääasian valittajien kaltaiset Alankomaiden lainsäädännön mukaisen eläkkeen saajat luopumaan muussa jäsenvaltiossa kuin Alankomaissa sijaitsevasta asuinpaikastaan. Alankomaiden hallitus tai CVZ eivät ole tämän ennakkoratkaisupyynnön puitteissa esittäneet pienintäkään perustetta tällaiselle erilaiselle kohtelulle.

117 SEUT 21 artiklassa tarkoitetun rajoituksen olemassaoloa tutkiakseen ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen olisi erityisesti otettava huomioon seuraavat asian kannalta merkitykselliset tekijät, jotka käyvät ilmi unionin tuomioistuimelle esitetystä asiakirja-aineistosta.

118 IZVW:n 2.5.2 §:n 2 momentin sanamuodosta ilmenee ensinnäkin, että siinä säädetään ainoastaan ulkomailla asuvien tekemien vakuutussopimusten enemmittä toimitta tapahtuvasta purkautumisesta. Se ei sitä vastoin koske maassa asuvien tekemiä vakuutussopimuksia.

119 Sen määrittämiseksi, johtaako tämä säännös, kuten sen sanamuoto näyttää osoittavan, maassa asuvien ja ulkomailla asuvien erilaiseen kohteluun, ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen on todettava, sisältääkö – kuten Alankomaiden hallitus väittää – pääasiassa kyseessä oleva kansallinen lainsäädäntö toisen säännöksen, jolla säädetään myös ja samoin tavoin maassa asuvien ennen ZVW:n voimaantuloa tekemien vakuutussopimusten enemmittä toimitta tapahtuvasta purkautumisesta.

120 Jos vastaus on myönteinen, kansallisen tuomioistuimen on myös selvitettävä, saako tämä enemmittä toimitta tapahtuva purkautuminen aikaan samanlaiset vaikutukset maassa asuville ja ulkomailla asuville ja erityisesti, kuten tämä sama hallitus on myös väittänyt, koskeeko tämä purkautuminen kummassakin tapauksessa ainoastaan sitä sopimuksen osaa, jonka perusteella syntyvät sovellettavan pakollisen lakisääteisen järjestelmän kanssa samanlaiset oikeudet.

121 Toiseksi sekä van Delftin ja van Willigenin että Alankomaiden hallituksen esittämistä kirjallisista huomautuksista ilmenee, että niiden maassa asuvien osalta, joilla oli 1.1.2006 voimassaoleva vakuutussopimus, pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä velvoitettiin ZVW:llä säädettyyn pakolliseen lakisääteiseen sairausvakuutusjärjestelmään osallistuvat yhtiöt hyväksymään kaikki nämä henkilöt vakuutetuiksi kaikkien niiden sairausvakuutuksen luontoisetuuksien osalta, joita heille oli annettu näillä sopimuksilla, eli sekä ZVW:ssä säädettyjä oikeuksia vastaavien perusetuuksien että tätä lakisääteistä vähimmäissuojaa täydentävien etuuksien osalta.

122 Sitä vastoin van Delftin ja van Willigenin mukaan tässä lainsäädännössä ei ole asetettu näille samoille vakuutusyhtiöille silloin, kun ne ovat sijoittautuneet Alankomaihin, tällaista hyväksymisvelvollisuutta sellaisten ulkomailla asuvien osalta, jotka olivat ennen ZVW:n voimaantuloa vakuutettuja niiden kanssa tehdyn vakuutussopimuksen perusteella ja joilla tämän lain voimaantulosta lähtien on oikeus asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan nojalla asuinjäsenvaltiossaan luontoisetuuksiin, joiden maksamisesta Alankomaat vastaa.

123 Jos nämä selitykset pitävät paikkansa, mikä ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen on todettava, tästä seuraisi myös, että kyseessä on maassa asuvien ja ulkomailla asuvien erilainen kohtelu, jolla viimeksi mainitut asetetaan huonompaan asemaan ZVW:n voimaantulon jälkeen.

124 Koska lakisääteinen velvollisuus vakuuttaa ulkomailla asuvat erityisesti niitä perusetuuksia, joihin näillä ulkomailla asuvilla on oikeus asuinjäsenvaltiossaan, täydentävien sairausetuuksien osalta puuttui, tällainen kansallinen lainsäädäntö olisi ollut omiaan houkuttelemaan kyseessä olevat vakuutusyhtiöt käyttämään ZVW:n voimaantulon tarjoamaa tilaisuutta purkaa näiden ulkomailla asuvien kanssa aikaisemmin tehdyt vakuutussopimukset kokonaan, koska heitä pidetään heidän ikänsä ja terveydentilansa perusteella ”huonon riskin” luokkaan kuuluvina, ja näin olisi voitu uudelleen arvioida ja mukauttaa heille esitetyt hintaehdot ottaen huomioon näiden parametrien kehitys alkuperäisen sopimuksen tekopäivästä lähtien.

125 Kolmanneksi van Delft ja van Willigen ovat istunnossa korostaneet, että ZVW:n voimaantuloa edelsi Alankomaiden hallituksen ja kyseessä olevien vakuutusyhtiöiden läheinen neuvottelu. Tämän neuvottelun päätteeksi oli sovittu ainakin poliittiselta kannalta, että maassa asuville oli tarjottava kohtuulliset ja lähtökohtaisesti samanlaiset hintaehdot kuin ennen 1.1.2006 tehtyjen sopimusten yhteydessä.

126 Alankomaiden hallitukselle esitettiin istunnossa tätä koskevia kysymyksiä, ja se väitti, että ennen ZVW:n voimaatuloa tehtyjen vakuutussopimusten purkautuminen kokonaisuudessaan, mikä sitä paitsi koski sekä maassa asuvia että ulkomailla asuvia, ei ole luettavissa sen syyksi, koska IZVW:ssä ainoastaan säädettiin kyseessä olevien sopimusten osittaisesta purkautumisesta. Täydentävän suojan myöntämistä koskevien uusien vakuutussopimusten tekemisen yhteydessä pääasian valittajille asetetut hintaehdot, joiden väitetään olevan epäedulliset, johtuvat siis ainoastaan kyseisten vakuutusyhtiöiden itsenäisistä kaupallisista päätöksistä.

127 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista, ovatko kyseessä olevat vakuutusyhtiöt todellakin van Delftin ja van Willigenin väittämällä

tavalla antaneet Alankomaiden hallituksen pyynnöstä tällaisen sitoumuksen, että ne takaavat ennen ZVW:n voimaantuloa tehdyistä vakuutussopimuksista johtuvan vakuutusturvan kokonaistason säilymisen, ja jos näin on, koskeeko tämä takuu ainoastaan maassa asuvia vai sovelletaanko sitä myös ulkomailla asuviin.

128 On kuitenkin korostettava, että kaikenlainen maassa asuvien ja ulkomailla asuvien erilainen kohtelu, jonka Alankomaiden hallitus on ottanut käyttöön ja jonka Alankomaihin sijoittautuneet vakuutusyhtiöt ovat sen tuella toteuttaneet – jos sen olemassaolo todetaan –, ei, toisin kuin Alankomaiden hallitus väittää, jää SEUT 21 artiklassa määrätyn kiellon soveltamisalan ulkopuolelle siitä ainoasta syystä, että se ei perustu päätöksiin, jotka oikeudellisesti sitoisivat näitä yhtiöitä.

129 Myös jäsenvaltioiden viranomaisten toimet, jotka eivät ole sitovia, voivat vaikuttaa yritysten menettelyyn ja niiden vaikutuksesta SEUT 21 artiklan tavoite voi vaarantua. Näin tapahtuisi, jos vakuutusyhtiöiden omaksumalla hintakäytännöllä pantaisiin täytäntöön Alankomaiden hallituksen määrittelemä ”poliittinen” sopimus, jonka tarkoituksena on taata ainoastaan maassa asuvien vakuutusturvan kokonaistason säilyminen, mutta ei ulkomailla asuvien (ks. analogisesti asia 249/81, komissio v. Irlanti, tuomio 24.11.1982, Kok., s. 4005, Kok. Ep. VI, s. 589, 27–29 kohta).

130 Edellä todetun perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että SEUT 21 artiklaa on tulkittava niin, että sen kanssa ei ole ristiriidassa pääasiassa kyseessä olevan kaltainen jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa säädetään, että tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen eläkkeen saajien, jotka asuvat toisessa jäsenvaltiossa, jossa heillä on asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan nojalla oikeus tämän viimeksi mainitun jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen antamiin sairausvakuutuksen luontoisetuuksiin, on suoritettava mainitusta eläkkeestä tehtävän pidätyksen muodossa näitä etuuksia

koskeva maksu myös silloin, kun mainitut eläkkeensaajat eivät ole rekisteröityneet asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen.

131 SEUT 21 artiklaa on tulkittava niin, että sen kanssa on sitä vastoin ristiriidassa tällainen kansallinen lainsäädäntö, jos siinä otetaan käyttöön tai jos se sisältää, minkä selvittäminen kuuluu kansalliselle tuomioistuimelle, maassa asuvien ja ulkomailla asuvien perusteetonta erilaista kohtelua sen sairausriskin varalta myönnetyn vakuutusturvan kokonaistason säilymisen osalta, josta nämä nauttivat ennen tämän lainsäädännön voimaantuloa tehtyjen vakuutussopimusten nojalla.

Oikeudenkäyntikulut

132 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna 18.12.2006 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1992/2006, 28, 28 a ja 33 artiklaa, luettuina

yhdessä sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä 21.3.1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72, sellaisena kuin se on muutettuna 19.3.2007 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 311/2007, 29 artiklan kanssa, on tulkittava niin, että niiden kanssa ei ole ristiriidassa pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään, että tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen eläkkeen saajien, jotka asuvat toisessa jäsenvaltiossa, jossa heillä on asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan mukaisesti oikeus tämän viimeksi mainitun jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen tarjoamiin sairausvakuutuksen luontoisetuuksiin, on suoritettava mainitusta eläkkeestä tehdyn pidätyksen muodossa näitä etuuksia koskeva maksu myös silloin, kun mainitut eläkkeensaajat eivät ole rekisteröityneet asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen.

2) **SEUT 21 artiklaa on tulkittava niin, että sen kanssa ei ole ristiriidassa pääasiassa kyseessä olevan kaltainen jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa säädetään, että tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen eläkkeen saajien, jotka asuvat toisessa jäsenvaltiossa, jossa heillä on asetuksen N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1992/2006, 28 ja 28 a artiklan nojalla oikeus tämän viimeksi mainitun jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen antamiin sairausvakuutuksen luontoisetuuksiin, on suoritettava mainitusta eläkkeestä tehtävän pidätyksen muodossa näitä etuuksia koskeva maksu myös silloin, kun mainitut eläkkeensaajat eivät ole rekisteröityneet asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen.**

SEUT 21 artiklaa on tulkittava niin, että sen kanssa on sitä vastoin ristiriidassa tällainen kansallinen lainsäädäntö, jos siinä otetaan käyttöön tai jos se sisältää, minkä selvittäminen kuuluu kansalliselle tuomioistuimelle, maassa

asuvien ja ulkomailla asuvien perusteetonta erilaista kohtelua sen sairausriskin varalta myönnetyn vakuutusturvan kokonaistason säilymisen osalta, josta nämä nauttivat ennen tämän lainsäädännön voimaantuloa tehtyjen vakuutussopimusten nojalla.

Allekirjoitukset